

7. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

7.1. Õpilase arengu toetamine

Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused ja rakendatakse individuaalset õppekava.

Õpilasel, kellel on tekkinud ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, on võimalus saada õpiabi konsultatsioonitundides. Vajadusel nõustatakse õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja õpilase vanem. Arenguvestluste läbiviimise kord on leitav kooli veebilehel.

Hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Eesmärgiga tagada õpilaste arengut toetavad tingimused tegeldakse koolis järjepidevalt sisehindamisega.

7.2. Hindamise põhimõtted Imavere Põhikoolis

Hindamise korraldus lähtub Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ja Põhikooli riiklikust õppekavast .

Ainekavas kirjeldatud õpitulemusi hinnatakse 1.-9. klassis numbriliste hinnetega viie palli süsteemis. Kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

2.1 Esimeses klassis kasutatakse esimesel trimestril sõnalisi hinnanguid, mille põhimõtted sätestatakse ainekavades. Teisel ja kolmandal trimestril hinnatakse 1. klassis numbriliste hinnetega.

2.2 Kehalises kasvatuses kasutatakse 1.-9. klassis sõnalisi hinnanguid (arvestatud, mittearvestatud).

Hindamine lähtub kõikides ainetes õppe-eesmärkidest. Numbriline hinne näitab nõutava õpitulemuse ja saavutatud õpitulemuse suhet.

Hindamisel arvestatakse ainult õpitulemust. Õpilase hoolsuse, püüdlikkuse, tehtud töö hulga, käitumise, hoiakute, väärtushinnangute vms kohta antakse suulisi/kirjalikke sõnalisi hinnanguid.

Kõiki õppeaineid hinnatakse ühesuguste põhimõtete järgi, ainespetsiifikast tulenevad erinevused kajastuvad ainekavades kirjeldatud õpitulemustes.

Õpetaja valib hindamise objektid ja hindamisvahendid ja fikseerib need töökavas. Õpetaja otsustab, kuidas hindeid ja hinnanguid kasutatakse kokkuvõtval hindamisel ehk hinnete koondamisel trimestri- või aastahinneteks.

Õpetaja selgitab õpilastele õppeaasta/trimestri/uue õppeülesande eel õppekava nõudeid, oodatavaid õpitulemusi, hindamistingimusi, hinnete osakaalu.

Õppeülesannet/ teemat kokku võttev (kontroll-) töö kantakse e-kooli kontrolltööde plaani. Õpilasel tohib päevas olla reeglina ainult üks kontrolltöö. Erandeid tehakse poolte kokkuleppel. Õpilane on hindamisel võrdsetes tingimustes teistega. Hindamise aeg, koht ja viis on ette teatatud ja kõigile õpilastele ühesugune. Hinnatavad õppeülesanded on kohustuslikud kõigile õpilastele. Õpetaja vastutab hinde objektiivsuse eest. Pärast õpitulemuste hindamist on õpilasel õigus saada selgitusi hinde, hinnangu kohta. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“ („1“). „Puudulik“ („2“) ja „nõrku“ („1“) hindeid püütakse ennetada. Nimetatud hindeid saab parandada, kui õpilane on täitnud kõik õpitulemuste saavutamiseks vajalikud ülesanded, on vastu võtnud kooli poolt pakutava õpiabi ega ole põhjuseta puudunud. Kokkuvõttev hindamine trimestri/õppeaasta lõpul põhineb e-kooli kantud hinnatel ning iseloomustab kooli õppekava nõuete täitmist nimetatud perioodil. Kokkuvõttev hinne ei kujune hinnete aritmeetilise keskmisena, vaid peegeldab hinnete osakaalu.

Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestri- või aastahinne jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk». Õpilasele, kelle trimestri- või aastahinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, määratakse tugisüsteem, et aidata tal omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Trimestri- ja aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestri- või aastahinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik», «nõrk» või “mittearvestatud”. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik», «nõrk» või “mittearvestatud”, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekava nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne «mitterahuldav», “nõrk” või “mittearvestatud”. Kokkuvõtivatest hinnetest teavitab kool lapsevanemat e-kooli kaudu. Trimestri ja õppeaasta lõpul väljastatakse paber kandjal klassitunnistus.

Õpilase hindamisel tekkinud eriarvamustes püüavad vaidlevad pooled ise kokkuleppele jõuda. Vajadusel lahendab koolijuht vaidluse koos asjaosalistega. Hinde muutmine kuulub õpetaja ainupädevusse. Õpilasel on seadusest tulenevalt vaide esitamise õigus.

7.3 Hindamine kehalises kasvatuses

Kehalises kasvatuses kuuluvad hindamisele kõik õpilased. Vabastatud õpilane viibib tunnis, jälgib seda kõrvalt või täidab õpetaja poolt antud ülesandeid. Hindamisel arvestatakse õpilase vanust, võimeid, tervislikku seisundit ja individuaalset arengut.

Hindamisel kasutatavad lühendid:

- A arvestatud (positiivne hinnang),
- MA mittearvestatud (negatiivne hinnang),
- VA vabastatud tervislikel põhjustel (kokkuvõtval hindamisel).

Protsessi hindamisel kasutatavad lühendid:

- R puuduvad spordiriided,
- A arvestatud (positiivne hinnang),
- MA mittearvestatud (negatiivne hinnang),
- T vabandab tervislikel põhjustel (arsti või lapsevanema tõend).

Hinnang "MA" õpilane ei sooritanud rahuldavale tulemusele õpetaja poolt antud ülesannet.

Kokkuvõtvat hinnangut mõjutavad tegurid:

- huvi ja aktiivsus tunnis, iseseisev harjutamine, tunniväline kehaline tegevus;
- õpilane saabub tundi sportlikus riietuses, võtab tunnist aktiivselt osa, tegutseb innuga, aitab oma tegevusega kaasa tunni sujuvale kulgemisele;
- harjutab iseseisvalt väljaspool tunde või osaleb treeningtundides, esindab kooli erinevatel spordivõistlustel;
- individuaalne kehaline areng;
- õpetaja või õpilase poolt koostatud kontrollharjutuste täitmine;
- õpetaja on testinud õpilase kehalisi võimeid; õpilase arengus on toimunud edasimineku võrreldes eelmise testimisega; õpilane on teinud kõik endast oleneva oma füüsilise tubliduse tõstmiseks;
- põhivara omandamine - õpilane on omandanud õpitud spordialade põhiliikumise vilumused, tehnikaelemendid, oskused, teadmised, ning oskab neid praktikas rakendada, teab õpitud liikumis- ja sportmängude reegleid ja täidab neid mängides;
- teoreetilised teadmised ja nende rakendamine - õpilane teab spordialade võistlusmäärsi, harjutamise põhimõtteid ja esmaabivõtteid, omab teadmisi olümpiamängudest ja teistest suurvõistlustest, teab Eesti sportlasi ja nende saavutusi.

Kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud kohustuslikest tulemushinnetest. Trimestri algul teatab õpetaja ülesanded-tegevused, mille sooritamine on õpilasele kohustuslik. Kui õpilane puudub koolist kohustusliku ülesande sooritamise ajal või vabandab, märgitakse e-päevikusse puudumise korral - „-/!“ hilisemal sooritamisel „-/tärniga hinne“, vabastuse korral - „v/!“ või “T/!”, hilisemal sooritamisel „v/tärniga hinne“ või T/tärniga hinne.

Kui kokkuvõttev hinne on õppeperioodi (trimester või õppeaasta) lõpus kahe hinde vahel, siis õpetaja arvestab hindamisel õpilase osalust ja aktiivsust tunnis. Trimestri kokkuvõttev hinne pannakse välja põhikoolis õpilasele, kes on osalenud vähemalt 50% tundides.

Kui õpilane on kehalise kasvatuse tundidest trimestri jooksul osaliselt vabastatud arstitõendi alusel ja tal ei ole õppeperioodi lõpuks hindele sooritatud kohustuslikud ülesanded, antakse talle lisaülesandeid (kokkuleppel õpilasega ja lähtudes tema tervislikust seisundist) või jäetakse õpilane määratud ajaks täiendavale tööle. Vabastatud (tervislikel põhjustel) õpilase hindamine. Vabastatud õpilane viibib tunnis, jälgib seda kõrvalt või täidab õpetaja poolt antud ülesandeid. Sügis- ja kevadhooajal (õuetundides) täidab lihtsustatud ülesandeid – kõnd või teisi õpetaja poolt antud ülesandeid (kohtunik, teoreetiliste teadmiste testid). Juhul kui õpilaste tervise seisund ei võimalda kehalise kasvatuse ainekava täita ka lihtsamal kujul (raviarsti poolt määratud harjutusi), koostatakse individuaalne õppekava, milles fikseeritakse kehalise kasvatuse õppe-eesmärk, õppesisu, õpitulemused ning nende hindamise vormid.

Sõnaliste hinnangute teisendamine numbrilisteks hinneteks:

“A“ (teisendamisel hinne “3”) - osalenud õppeprotsessi kogu trimestri (aasta) tundide arvust 50%, täitnud lihtsamaid ülesandeid (õpetaja abiline, kohtunik, jälgitud-tunneb spordialade reeglite täitmist)

“A“ (teisendamisel hinne “4”) - osalenud õppeprotsessi kogu trimestri (aasta)tundide arvust 75%, täitnud lihtsamaid ülesandeid (õpetaja abiline, kohtunik, jälgitud-tunneb spordialade reeglite täitmist)

“A“ (teisendamisel hinne “5”) - osalenud õppeprotsessi kogu trimestri (aasta) tundide arvust 90%, täitnud lihtsamaid ülesandeid (õpetaja abiline, kohtunik, jälgitud-tunneb spordialade reeglite täitmist)

7.4 Hindamine muusikaõpetuses

Muusika õpetamisel hinnatakse õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi ning õppe- ja kasvatuseesmärke muusikaliste osaoskuste lõikes alljärgnevalt:

- 1) laulmine – aktiivne osavõtt ühislaulmisest, klassis õpitud ühislauluvara omandamine;
- 2) pillimäng – musitseerimine kaasmängudes rühmas ja/või üksis;
- 3) muusika kuulamine ja muusikalugu, õppekäigud – muusika üle arutlemine, muusikateoste analüüsimine ning oma seisukohtade põhjendamine, osalemine kirjalikes ja suulistes aruteludes;
- 4) tunnist osavõtu aktiivsus – aktiivne osalemine tunni eri osades;
- 5) omalooming – lihtsa kaasmängu, ostinato või liikumise loomine, ideede välja- pakkumine ning teostamine, loomingulisus;
- 6) muu muusikaline tegevus – osalemine koolikooris, orkestris, ansambelis, esinemine;
- 7) avalik esinemine- klassile/koolile heliloojate, esitajate, muusikapalade tutvustamine vms.

Hindamisele kuuluvad kõik õpilased. Kui õpilane mõjuval põhjusel ei saa hinnatavat tööd õigeaegselt esitada, tuleb see kokkulepitud ajaks järele teha. Punktid 1. -3. hinnatakse numbriliselt nii nagu kirjas kooli hindamisjuhendis. Punktid 4.-7. hinnatakse arvestuslikult, sealjuures kasutatakse lühendeid AR (arvestatud) ja MA (mittearvestatud).

Õpilane valib punktide 6 ja 7 vahel endale sobiva tegevuse vastavalt oma võimetele ning täidab vastavad ülesanded ettenähtud tähtajaks. Näiteks: osaleb regulaarselt kooriproovides, koostab esitluse ja esitab seda klassi ees vms. Iga kalendrikuu lõpul hindab õpetaja tema tegevust „AR“ või „MA“ hinnanguga. Trimestri lõpul teisendatakse hinnangute keskmine protsentuaalselt numbriliseks hindeks ning seda arvestatakse trimestri koonddindes.